

Évközi 3. vasárnap

Lk 1,1-4; 4,14-21

„Az Úr lelke rajtam...”

Egyes racionalisták szerint nincs többé szükségünk prófétákra, mert ők, az elmúlt korok ellenőrizhetetlen gondolkodói a próféta-sággal oly sokszor visszaéltek, hogy hasznosabb, biztonságosabb a kiegyensúlyozott racionális gondolkodás. Másrészt nem tagadhatjuk, hogy a racionális gondolkodás korában is léteznek szegények, megtörték, foglyok. Az emberi társadalomnak ezt a problémáját nem számolta föl az ipari és műszaki fejlődés. Ez a probléma nem tűnt el a legfejlettebb, leggazdagabb és legjobban szervezett társadalmak életéből sem.

De mi is a próféta-ság? Nem pusztán a Bibliában és nem csupán a zsidóságban található sajátos intézmény, hanem az egész keleti kultúrában mindenütt működtek, és ezt a Szentírás sem tagadja. Bár a köztudat a bibliai prófétákat pozitív személyeknek tekinti, valójában nem minden bibliai próféta pozitív. Már az ókorban is felfedezték ezzel az intézménnyel visszaélőket. Csak a Jahve prófétákat tekintették igazán pozitív személyiségeknek. Működésük minden esetben meghívási történettel kezdődött. Ettől kezdve olyan belső parancsot éreztek az Isten ügye, és az igazság képviselőjére, amely az életösztönnél, és a józan veszélyérzetnél erősebb felhívást jelentett számukra. A próféták bírálták az ószövetségi rituális vallásosságot és a szív-vallásosságot szorgalmazták. Őket tekintjük a zsidó vallási fejlődés motorjainak.

Jézus az Istenhez fűződő viszonyát írja le, amikor a prófétától vett idézettel kijelenti: „Az Úr lelke rajtam, ő kent fel engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek.” Jézus mindegyik szava és cselekedete Örömhír. A gyógyításai, a csodái, a beszédei, a bírói ítéletei, mind az egyén és a közösség számára szolgáló örömhírek.

Jézus nem a zsidó vallási kötelességét teljesíti, hanem Isten örömhírét hirdeti szóval és tettel. Úgy viselkedik, mint az Isten, mégis tőle senki sem retten meg, mert úgy gondoskodik, és úgy szeret, úgy bocsát meg, mint az Isten. Nagyon hamar fölfedezi, hogy az élet folyamata önmagában, az emberek pedig egymás számára is rengeteg rettenetet, félelmet teremtenek. Fölfedezi, hogy kora vallása is inkább nyűg, rettenet, félelemkeltő eszköz, mint segítség a

jóra, szabadulás a természetes és természetfölötti szorongásától. Ilyen általánosan és hatásosan örömhírt hirdetni csak az tud, akit nem gyötör sem földi sem égi szorongás.

Jézus nem csak megszabadítani, vagy ahogyan azt vallási nyelven mondjuk, megváltani jött, hanem maga is szabad volt a sző legnemesebb és legteljesebb értelmében. Szabad volt az emberi előítéletek szorongásától. Szabad volt a fájdalom rettenetétől, nem azért, mert nem érezte, hanem mert tudta, hogyan kell elviselnie. Szabad volt a hatalmasok gögjének megalázásától, azért mert olyan hatalmat, amelyet azok birtokoltak, még a szíve legmélyén sem kívánt magának. De szabad volt az istentisztelet lesújtó, félelmet keltő jellegétől, mert ő az Istent úgy szerette, mint jó gyermek a jó apját.

Ezt a lelki és testi állapotot akarta meggyökereztetni a földön. Egy hitet, amely nem csak a bölcsőtől a sírig, hanem még azután is elkíséri az embert. A szívjóságból adó jócselekedetet, amelyek nem várnak viszonzást és nem kívánnak nyilvánosságot. Számára ezt jelentette, hogy az Úr Lelke rajta van, vagyis az Isten Lelke teljes egészében hatása alá vonta a személyiségét.

Bennünk is működik valamilyen lélek. Persze nem biztos, hogy az Isten, hanem a harag, a kétségbeesés, a sóvárgás, az irigység vagy valamilyen más egyáltalán nem pozitív, a Biblia nyelvén „tisztátalan lélek”.

De a tisztátalan lélekkel teli közösség, társadalom nem képes sem felfedezni, sem megoldani az emberi nyomorúságot. Az Úr Lelke még sokhelyütt hiánycikk. Ezért szenvedünk annyi mindentől. Pedig könnyen beszerezhető, tiszta szívben megtartható és mindenki által működtethető. Azt hiszem a boldog kor akkor jön el, amikor ezt a kijelentést többes számba tehetjük: „Az Úr Lelke rajtunk”.

A zsinagóga szolgájának imája

Drága Uram, Jézus! Főlkent Szabadító! Amikor az imént a zsinagógában odanyújtottam neked Izajás próféta könyvét, még nem tudtam ki vagy valójában, csak azt, hogy a József nevű ács fia vagy, akit én is ismertem. De miután felolvastad a könyvből a jövendölés szavait, és visszAADVÁN a tekercest a szemembe néztél, abban a pillanatban megértettem, hogy miről beszélt Izajás próféta és a

többi próféták, akik a Messiást megjövendölték. Örül és örvend a lelkem, hogy felismertted velem az igazságot, hogy eljött az idő, amikor az Úr, a mi Istenünk az ő Fölkentje által Örömhírt és szabadulást hoz, látást és gyógyulást az Igaz Izraelnek.

Köszönöm Jézus, hogy te vagy az, akit epedve várunk! Köszönöm, hogy kihirdeted az Úr kedves esztendejét, hogy gyászunk végre ünnepre forduljon. Kérlek, Uram, Jézus, te akiben felismertem az Üdvözítőt, adj erős hitet, hogy követni tudjalak ezután életem minden napján! Adj bátor szívet, hogy mindenki előtt én is merjem hirdetni, hogy te, a názáreti Jézus vagy a Krisztus, a Megváltó! És kérlek, add, hogy mindazok, akik most itt vannak és hallgatnak téged a názáreti zsinagógában, fölismerjék hatalmadat és küldetésedet, és mindazok, akik majd hallgatnak téged, a városokban, az utcákon, a tereken, a mezőn járva vagy a hegyen, mind felismerjenek téged, hogy az egész nép és az egész föld színe megújulhasson általad. Dicsőítelek és áldalak, hogy ma a mi fülünk hallatára teljesedett be ez az Írás! Amen.